

Raadsinformatiememo

Datum dinsdag 13 april 2021
Ons kenmerk 21.715160
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan Jos Schellevis
Van J.J. Heddes
Steller Kathy Boomstra
Onderwerp Voortgang "Schagen samen aardgasvrij"

Geachte dames en heren,

In deze raadsinformatiememo informeren we u over de ontwikkelingen met betrekking tot de Transitievisie Warmte (TVW) in Schagen. We omschrijven de aanpak om te komen tot de TVW voor Schagen en wat hiervoor de concrete stappen zijn en op welke manier de gemeenteraad wordt betrokken bij de planvorming.

Waarom de TVW

In het klimaatakkoord heeft Nederland afspraken gemaakt om in 2050 geen gebruik meer te maken van aardgas. Wij noemen dit de warmtetransitie. In 2030 moeten reeds 1.5 miljoen gebouwen van het gas zijn gehaald. Hoe een gemeente dit gaat oppakken en in welke wijk ze wanneer aan de slag gaat, beschrijft de gemeente in de Transitievisie Warmte (TVW).

TVW en de gemeente Schagen

Binnen de gemeente Schagen is het doel om te komen tot een goed onderbouwde TVW en om de warmtetransitie transparant, gepland en gecontroleerd te laten verlopen. De gemeente is in samenwerking met adviesbureau Antea Group B.V. gestart met het opstellen van de TVW. Hierbij zijn drie sporen uitgezet: het communicatiespoor, het participatiespoor en het technische en financiële haalbaarheid onderzoek.

Communicatie

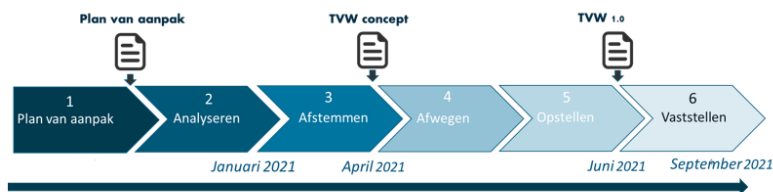
Het doel van de communicatie-activiteiten is enerzijds om de inwoners en ondernemers te informeren over de warmtetransitie en anderzijds hun te verleiden tot het deelnemen aan de warmtetransitie. Hierdoor krijgen zij stap voor stap handelingsperspectief voor hun eigen woning of bedrijfspand, zowel voor de buurten die voor als na 2030 aan de beurt zijn. Om deze activiteiten vorm te geven is een communicatieplan opgesteld. De kernboodschap van het communicatieplan is: Samen werken aan een duurzaam Schagen. Met regelmaat zal informatie verschijnen via de bestaande communicatiemiddelen van de gemeente, zoals de website en social media kanalen. Het communicatieplan is bijgevoegd in bijlage 1.

Participatie

Participatie is vooral maatwerk en vraagt om duidelijkheid in verwachtingen naar elkaar toe. Afhankelijk van het onderwerp en de fase zijn daarbij steeds verschillende groeperingen in beeld. Per onderwerp wordt vooraf nagegaan met welke 'belanghebbende' wij te maken hebben en op welke wijze zij daarbij een rol kunnen spelen. De gemeente maakt hiervoor gebruik van de participatieladder 'meeweten, meewerken, meedenken en meebepalen'.

Om verder tot een goed ondersteunde visie te komen is het participatieproces opgesplitst in zes fasen: 1) plan van aanpak, 2) analyse, 3) afstemmen, 4) afwegen, 5) opstellen & 6) vaststellen.

1^e fase plan van aanpak

In fase 1 is gestart met het vaststellen van het plan van aanpak. Met het kernteam is het plan van aanpak, de organisatie en de planning besproken. Daarnaast is een gemeentelijk programmateam opgesteld die helpt bij de uitvoering van de TVW-werkzaamheden. Verder is er een stakeholdersanalyse uitgevoerd en is nagedacht over de samenstelling van het partneroverleg waarbij professionele partners zijn aangesloten. Denk hierbij aan afstemming met professionele partners zoals HHNK, HVC, Liander, PWN, Woon Compagnie, de energiecoöperaties en de beheerafdeling van de gemeente.

Tevens is in deze fase de adviesraad van inwoners- en ondernemers geformeerd. De adviesraad is in een bijeenkomst deelgenoot gemaakt van de inhoud en het proces van de TVW.

Tot slot is bij de start van het project gebruik gemaakt van ons participatieplatform Samen.Schagen.nl. Hier hebben Schagenaren de gelegenheid gekregen om een enquête in te vullen met stellingen aangaande de TVW en zijn ze in de gelegenheid om vragen te stellen en discussies te starten.

2e fase analyseren

Via één-op-één gesprekken met de partners is inzicht verkregen in welke opties haalbaar zijn en welke alternatieven de laagst maatschappelijke kosten hebben voor het aardgasvrij maken van de woningen. In de interviews is uitgezocht hoe de strategie en visie van deze professionele partners aan de transitieopgave voor warmte gekoppeld kan worden. Daarnaast zijn vervangings- en renovatieopgave besproken en gekeken hoe deze past in een transitieplanning.

3^e fase afstemmen

Op dit moment bevinden wij ons in de 3^e fase, het proces van afstemmen. Afstemming vindt plaats met verschillende stakeholders.

In een (online) co-creatiesessie met de adviesraad, interne programmateamleden van de gemeente en de partners wordt onderzocht in welke voorkeurswijk(en) starten voor 2030 kansrijk lijkt. Daarnaast wordt gekeken of een integrale aanpak mogelijk is door koppeling aan opgaves uit andere domeinen.

Naast de adviesraad krijgen ook de bewoners en ondernemers de gelegenheid om in deze fase hun mening kenbaar te maken. Hiervoor wordt onder andere een online meetup georganiseerd.

4^e fase afwegen

Bij de start van de 4^e fase, het afwegen, zullen er naar verwachting enkele kansrijke voorkeurswijken zijn waar voor 2030 met de warmtetransitie kan worden gestart. Als deze voorkeurswijken definitief als startcluster worden gekozen, moet daar draagvlak voor zijn bij de inwoners en ondernemers. De inwoners en ondernemers krijgen in deze fase de mogelijkheid om mee te denken over haalbare en betaalbare warmtealternatieven in hun buurt. Voor de adviesraad wordt er een tweede cocreatiesessie georganiseerd.

De 5^e en 6^e fase opstellen & vaststellen

Voor de 5^e en 6^e fase worden de uitkomsten van de analyses, sessies en overleggen in de TVW 1.0 verwerkt.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Enquête

Tussen 22 oktober tot 19 november hebben 158 bewoners en ondernemers de enquête op de website Samen.Schagen.nl ingevuld. De resultaten hebben wij samengevat en zijn eveneens te vinden op de website bij het project Schagen samen aardgasvrij. Uit de enquête is gebleken dat inwoners en ondernemers graag geïnformeerd willen worden over andere vormen van warmte en de verschillende technische mogelijkheden om van het aardgas af te gaan. Daarbij wil de ruime meerderheid ondersteund worden in de keuzes om van het aardgas af te gaan. Er is vooral behoefte aan informatie over wonen zonder aardgas en daarna over de werking van alternatieven, zoals een warmtepomp of een warmtenet. De resultaten uit de enquête worden meegenomen bij het opstellen van de Transitievisie Warmte en de uitwerking in Wijkuitvoeringsplannen later.

Ideeënfase en reacties

Op Samen.Schagen.nl hebben inwoners en ondernemers 27 ideeën ingediend om de huizen en gebouwen in Schagen op een andere manier te verwarmen. Een aantal ideeën waren gericht op de toepassing van waterstof of kernenergie. Andere zagen juist een mix van technieken bijdrage aan de warmte transitie waarbij isoleren en energieopslag als belangrijk uitgangspunt is genoemd. Maar er zijn ook zorgen geuit over de haalbaarheid en betaalbaarheid om van het aardgas af te gaan en het nut en de noodzaak.

Adviesraad warmte

Naast participatie via het platform heeft de gemeente een adviesraad opgericht. Voor de adviesraad hebben we vertegenwoordigers van inwoners en ondernemers gevraagd om inhoudelijk met ons mee te denken over het maken van de Transitievisie Warmte. In deze raad zitten geselecteerde mensen die een bepaalde groep vertegenwoordigen of eerder hebben aangegeven een waardevolle bijdrage te kunnen leveren. De eerste bijeenkomsten hebben plaatsgevonden op 1 februari en 29 maart 2021.

Technische en financiële haalbaarheid

Om de technische en financiële haalbaarheid te toetsen wordt een warmtekansenkaart. Hiertoe brengen we de data uit openbare bronnen (zoals de Warmteatlas, WKO-kansenkaart, enz.), de Startanalyse, de RSW-analyse, de lijst met grootverbruikers (dit kunnen potentiële leveranciers van restwarmte zijn) en de meest recente onderzoeksrapporten naar restwarmtebronnen, aqua- en geothermie bijeen. We stellen een overzicht van de geïnventariseerde warmtebronnen samen met de potentie en het beschikbare temperatuurniveau. De voorstellen van ondernemers en bewoners integreren we in het warmtebronnenoverzicht en de haalbaarheid toetsen we door de voorstellen met de rest van de warmtekansen uit het warmtebronnenoverzicht te vergelijken en we brengen onze expertise in. De warmtekansen zijn in bijlage 3 opgenomen.

Betrokkenheid gemeenteraad

De 3^e fase van afstemmen wordt in april 2020 afgesloten met de conceptversie van de TVW. Deze versie kan gebruikt worden voor de eerste stappen van het politiek besluitvormingsproces. Op basis van de conceptversie kan het college, samen met de raad, koers bepalen en afwegingen maken. Daartoe vindt er op 10 mei een beeldvormende raadsbijeenkomst plaats waarbij de gemeenteraad de kans krijgt om mee te denken over de buurtaanpak. Besproken zal worden wat de voorkeursbuurten kunnen zijn en op basis van welke afwegingen de besluiten genomen kunnen worden.

Alle gemeenten dienen de definitieve Transitievisie Warmte eind 2021 door de gemeenteraad te hebben vastgesteld. Vanwege het bestuurlijk besluitvormingsproces is ons streven om het concept TVW 1.0 in juni 2021 aan het college ter bespreking aan te bieden. Daarna vindt er in oktober een oordeelsvormende raadsvergadering plaats. Voor de vaststelling van de TVW wordt een besluitvormende raadsvergadering gepland in november.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Hans Heddes

Bijlagen

1. Communicatieplan
2. Warmtekansen